

Regulacja prawna nadzoru administracyjnego nad sądami i sędziami w bezpośredni sposób przekłada się na sprawność i efektywność działania sądów. Powiązanie jej z takimi wartościami jak niezawisłość oraz bezstronność sędziowska sprawia, że odgrywa ona istotne znaczenie dla zapewnienia obywatelom prawa do sądu oraz ochrony przed nadużyciami władzy. Planowane badania będą miały na celu ustalenie istoty, znaczenia oraz konsekwencji sprawowanego nad sądami nadzoru administracyjnego. Dla realizacji tego zamierzenia analizie zostaną poddane modele nadzoru w wybranych państwach świata oraz ich wpływ na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Badania będą zmierzały do oceny obowiązujących w tym przedmiocie rozwiązań w rodzimym porządku prawnym, zarówno w stosunku do sądownictwa powszechnego, wojskowego jak i sądownictwa administracyjnego. Będą one uwzględniały regulację dotyczącą poszczególnych środków nadzorczych oraz ich wpływu na działalność sądów.

Regulacja prawna nadzoru administracyjnego nad sądami i sędziami przekłada się na poziom zaufania jakim sądy darzone są w społeczeństwie. W planowanych badaniach podjęta zostanie tematyka zależności występującej pomiędzy przyjętym w danym państwie modelem nadzoru administracyjnego, a sprawnością działania sądów oraz ich postrzeganiem przez społeczeństwo, w tym udzielenia odpowiedzi na pytanie o to czy nadzór administracyjny nad sądami sprawowany jest w sposób efektywny?, czy nie jest on nadużywany przez sprawujące go podmioty do osiągnięcia innych zamierzeń aniżeli zapewnienie sprawnego działania sądów?

Uzasadnieniem dla planowanych badań jest doniosłość zaprezentowanej problematyki zarówno dla działalności wymiaru sprawiedliwości jak i realizacji praw i wolności obywateli. Dowodem tego jest zamieszczenie regulacji dotyczących ustroju sądów w konstytucjach niemal wszystkich państw europejskich, a także uwaga poświęcana tej problematyce w prawie międzynarodowym. Pośrednim potwierdzeniem potrzeby prowadzenia badań w tym obszarze jest wzrost znaczenia władzy sądowniczej we współczesnych państwach demokratycznych. Wyrazem tego pozostaje stopniowo zwiększająca się liczba spraw powierzanych do rozstrzygnięcia przez sądy. Ze wzrostem tym koresponduje coraz wyższy poziom oczekiwań społeczeństw względem sądów, dotyczący zarówno potrzeby podniesienia sprawności oraz szybkości postępowań sądowych, jak i wzmocnienia gwarancji obiektywizmu w rozstrzyganiu spraw.

Problematyka nadzoru administracyjnego nad sądami, skupiająca w sobie szeroką gamę zagadnień istotnych nie tylko dla ustroju sądów, lecz dla funkcjonowania państwa, nie została dotąd podjęta w takim zakresie, w jakim ma zostać ujęta w planowanych badaniach. Jej rezultaty będą istotne zarówno dla nauki prawa konstytucyjnego oraz administracyjnego, dając nowy zasób wiedzy na temat funkcjonowania sądów oraz sposobów i granic w jakich ich działalność może być kształtowana przez inne podmioty.

Rezultaty badań mogą także okazać się przydatne dla prawodawcy, stanowiąc punkt odniesienia w dyskusji na temat modelu w ramach którego powinien być sprawowany nadzór administracyjny nad sędziami i sądami. Zaproponowane szczegółowe rozwiązania legislacyjne będą stanowiły wskazanie, w jaki sposób nadzór ten powinien zostać ukształtowany, aby z jednej strony spełniał swoją funkcję usprawniającą działalność sądów, a z drugiej strony nie stanowił naruszenia podstawowych gwarancji w oparciu o które funkcjonuje władza sądownicza.